

Hellstadius – den starke Åsakaprästen

VÄNE ÅSACA KYRKA. (Skara stift)

I Cederbom/Fribergs herdaminne för Skara stift finns en anteckning om komministern i Väne Åsaka församling, Anders Gustaf Hellstadius, att denne efter 12 år i församlingen nedlade sitt ämbete och flyttade till Vänersnäs. Ännu när undertecknad var präst i Väne Åsaka församling florerade det många historier om denne Hellstadius bland äldre församlingsbor.

Vem var han då denne Åsakapräst och varför slutade han sin tjänst i förtid?

Anders Gustaf Hellstadius var prästson och född i Hol den 7 juni 1812. Han genomgick Skara skola och blev student i Lund 1836. Efter studier i Uppsala prästvigdes han 1839 och blev komminister i Väne Åsaka 1850. Efter några år träffade han Sofia Margareta Dahlgren, dotter till prosten Johan Dahlgren på Vänersnäs, och de gifte sig 1855.

Herdaminnet berättar: ”H. växte upp till en kraftig yngling med håg för praktiska sysselsättningar men utan sinne och anlag för det prästerliga kallet. Modern lär ha övertalat honom att bli präst. Han fick väl befordran, men skötte sig och sitt ämbete illa, tog slutligen avsked och bodde sedan på Vänersnäs till sin död. H. Var känd för raskhet och kroppsstyrka. Som smed eller vagnsmakare skulle ha gjort sig utmärkt, påstod en samtida.”

En Åsakahistoria om Hellstadius är följande: Två överförfriskade drängar från Stora Mellby var på väg hem från Trollhättan. I Åsaka styrker de sig ytterligare på en av

krogarna varefter de väl runda under fötterna bestämmer sig för att sätta den ryktbart starke prästen Hellstadius på plats. De går de 100 meterna till prästgårdens smedja där Hellstadius påträffas. Nu skall prästen få stryk av de stora och starka drängarna! Men Hellstadius är den som tar initiativet. Han rusar fram, lyfter båda upp i luften, skallar den ene med den andre varefter han kastar dem i smedjans damm. Våta, omtöcknade och förvirrade kryper de båda slagkämparna upp ur vattnet och hör Hellstadius säga: *hälsa pastorn i Mellby att ni har blivit omdöpta i Åsaka!*

En annan historia. Det är bråk på Åsaka krog – vad göra? Bud skickas efter Hellstadius som rusar upp till krogen och ropar: *här kommer pastor Hellstadius* varefter han sliter av sig prästrocken och tillägger: *men här kommer jag* och så rusar han in bland bråkstakarna och slår dem gula och blå!

Hellstadius trivdes bäst i sin smedja. Här visade han nyfikna ungdomar hur man böjer järnstänger till åttor! Han var utrustad med stora kropps krafter som han hade svårt att bemästra. Förmodligen är detta orsak till varför han måste sluta i förtid.

Den starke Åsakaprästen flyttar 1862 till svärfadern på Vänersnäs och slutar sina dagar 1873 i en ålder av endast 61 år

Johnny Hagberg